

føre sin Husholdning. Naar den højtærede Minister med Henblik herpaa kun kunde sige os, at vi maatte vente til Efteraaret for at faa en samlet Finansplan, vilde jeg have sat overordentlig Pris paa, om han havde ladet det altsammen vente til Efteraaret i Stedet for netop nu at fremsætte disse Forslag, der dog kun faa ringe Betydning, navnlig da, hvis den Modstand, der synes at være mod dem her i Tinget, skulde vise sig saa stærk, at de have Udsigt til ikke at gaa igennem eller i alt Fald til at blive beklippede saaledes, at de langt fra indbringe det, den højtærede Minister havde tænkt sig. Det var da langt naturligere at vente til Efteraaret og saa faa den samlede Finansplan.

Jeg skal ikke — skønt det egentlig kunde være fristende nok at faa en Debat derom — opholde mig ved, hvilken Rolle Militærudgifterne have spillet i den finansielle Situation. Jeg havde Lejlighed til at omtale det Spørgsmaal i Aftes. Jeg vil blot sige, at hvis man tænker sig, at en ganske almindelig Vælger faar Lejlighed til at se, hvorledes vort Budget ser ud, vil han unægtelig standse ved Udgifterne til Militærvæsenet og spørge, om man ikke havde siddet finansielt bedre i det, dersom man i Stedet for at ofre noget over 30 Mill. Kr. til det havde kunnet nøjes med f. Eks. de 10 Millioner, der i sin Tid var en Fordring fra enkelte Venstremænds Side, efter deres Opfattelse det Maksimum, Venstre kunde gaa med til.

Under Omtalen af dette Spørgsmaal skænkede den højtærede Finansminister Socialismen nogle velvillige Bemærkninger, han sagde f. Eks., at man kan ikke vente andet fra den Side end, at man søger at lægge sig hindrende i Vejen for en Finansminister, naar han nødvendigvis maa skaffe sig Indtægter, og sagde, at Socialismen er en Bevægelse Østen for Sol og Vesten for Maane. Et saa luftigt Begreb er Socialismen dog ikke. Den har ikke mindre end 100,000 Vælgere i dette Land, og det forekommer mig, at det er en ganske god Begyndelse paa et Arbejde, der nødvendigvis maa have fast Grund at staa paa, og jeg tror, jeg kan love den højtærede Finansminister, at han ikke skal se os blive staaende ved disse 100,000, men at vi forhaabentlig i Løbet af nogle Aar ville have forøget Tallet ganske betydeligt. Jeg ser derfor ikke, at man uden videre tør reducere Socialismen til en Bevægelse, der ligger lidt ude i det blaa, men jeg tror endogsaa, at den højtærede Finansminister selv vil erkende, at denne Socialisme i

ikke ringe Grad har paavirket den moderne Lovgivning og spillet en Rolle i Rigsdagens og Folkets Liv. Jeg glæder mig over, at den har kunnet dette, netop fordi dens Opgave nødvendigvis maa være at hidføre praktiske Resultater og ikke blot give Anvisninger paa kommende Tider.

For nu at vende tilbage til selve Spørgsmaalet om den foreslaaede Skat, skal jeg minde om, at den højtærede Finansminister spurgte, om man da virkelig mente, at fordi denne Skat blev vedtagen, vilde Folk høre op at gaa i Teatret. Jeg tillader mig at spørge: Hvilke Folk? Der er selvfølgelig Mennesker i vort Samfund, der ikke ville blive overdrevent uheldigt stillede, om de, naar de skulle ud at more sig, i Stedet for at give 5 Kr. for en Billet, komme til at give 5 Kr. 75 Øre. De ville selvfølgelig nok gaa i Teatret alligevel. Men det er ikke de Folk, jeg nærmest har tænkt paa, og det er heller ikke de Folk, man kan regne med, naar der er Tale om at skaffe et Teater Besøg. Naar man vil se Sagen fra det aandsforædlende Standpunkt, vi alle gerne ville tage med i Betragtning, er det ikke mindst det brede Lags Glæde, man kommer til at tage i Betragtning. Det Bourgeoisi og Aristokrati, der har Raad til at betale, maatte for min Skyld gerne betale Billetterne dyrere, hvis man kunde finde en eller anden Form, hvorunder det kunde ske. Men i Princippet er jeg mod en Fordyrelse af Billetterne, hvadenten det drejer sig om den ene eller anden Part, thi man skal ikke gøre Adgangen til god Fornøjelse og Underholdning af forfriskende Værdi dyrere. Det gælder ikke mindst om de brede Lag, f. Eks. Arbejderne i Byerne, men ogsaa for en stor Del Smaafolk paa Landet. Nu kan man nok sige, at kunne de betale 1 Kr. for en Billet, kunne de ogsaa give 15 Øre mere, men jeg skal dog gøre opmærksom paa, at de mindrebemidlede Budget er saadan, at de kun have en vis Sum til Raadighed, de maa beregne deres Indtægter og Udgifter saaledes, at de — det gælder navnlig Familier — maa vaage over hver 10-Øre, for at Budgettet kan balancere. Derfor er det aldeles ikke uden Betydning, om man paalægger en Skat, selv om den tilsyneladende ikke er stor. Jeg vil blot nævne, at hvis f. Eks. Mand og Hustru gaar i Teatret, er det dog 30 Øre. Hvis man siger, at det er en Nødvendighed, og at man ikke kan bebrejde Folk, at de skulle i Teater en Gang imellem, saa bliver det allerede en Merudgift, der maa tages i Betragtning og som kommer i no-